

Uttalelse om ny skolestruktur

Fylkestinget bør gå for alternativ 2 eller 3.

Fylkespolitikerne i Innlandet klager over at høringsinnspillene om strukturen for det videregående skoletilbudet bare handler om å forsvare egen skole. At bygdefolk vil slåss for sin skole, burde ikke overraske. Men de går dessverre ofte inn for medisiner som kan drepe pasienten – ja, hele sengeavdelingen (les: regionen). En liten historie kan illustrere dette:

Det som den gang het Otta videregående skole hadde en velfungerende bilmekanikerlinje med god søkning. Så vedtok fylkestinget å legge ned denne linja for å styrke tilbudet på Hjerleid, som den gangen sleit med å få nok søkere. Otta la ned verkstedet, og Hjerleid fortsatte med bilmekanikertilbudet. Etter kort tid var det nok en gang for lite søkere, og hele tilbudet sto i fare for å bli lagt ned. Da tok næringslivet i Sel affære og krevde at bilmekanikerlinja på Otta måtte gjenopprettes. Slik ble det, og allerede første året var det søkere nok til at man kunne hatt to klasser.

På sosiale medier blir denne historien framstilt som et eksempel på at Otta «grabbar til seg alt». Virkeligheten er at Otta reddet et tilbud for hele regionen. Historien illustrerer også en kjent erfaring, godt beskrevet i fylkesadministrasjonens utredning i skolesaken: Det går sjelden bra å flytte tilbud fra en stor skole til en mindre for å redde denne. Elevene følger ikke uten videre etter tilbudet, men søker seg til andre skoler. Dermed settes tilbudet – som regel et yrkesfag – i spill, og hele regionen står i fare for å tape.

Skolepolitikere kan ikke på én gang snakke varmt om yrkesfag og kompetanse for lokalt næringsliv på den ene siden, og på den andre siden drive en skolestrukturpolitikk som ribber distriktene for yrkesfagtilbud, slik det langt på vei har skjedd i Nord-Gudbrandsdal.

Det triste med bygdenes skolekamp er at de presser sine unge til å gå på «sin» skole. Dermed må disse velge fra et smalest mulig tilbud, der studiespesialisering dominerer. I realiteten utdannes de unge da til å flytte fra bygda – for godt. Hadde de kunne velge fra et breiere spekter av tilbud, hadde sjansene for at flere av dem kunne komme tilbake til en jobb i hjemkommunen, økt betraktelig.

Mitt konkrete råd til fylkestinget er å skalere skoletilbudet til det elevtallet vi ser komme. Vi trenger skoler med breie nok tilbud til å gi elevene reelle valgmuligheter og muligheter til å gå videre på studier med høye opptakskrav, for dem det gjelder. Yrkesfagene trenger breitt nok rekrutteringsgrunnlag til å kunne drive uten årlige nedleggingstrusler hengende over hodet.

Truls Gjefsen, Otta

tidligere lektor på Nord-Gudbrandsdal videregående skule og representant for SV i Sel kommunestyre